

Gümrükte Gündem

Sercan BAHADIR*

Ekim ayı “Gümrükte Gündem”ini, Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırma Yönetmeliği’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik oluşturmaktadır. Değiştirilen Yönetmelik ile birlikte göze çarpan konular ise Ek-2’de yer alan soru formunun yenilenmesi, faaliyet raporuna ilişkin hususların düzenlenmesi ile ISO sertifikalarının kapsamının değiştirilmesidir.

Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırma Yönetmeliği’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlandı.

Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırma Yönetmeliği’nde değişiklik yapan Yönetmelik 13 Ekim 2017 tarihli Resmi Gazete’de yayımlandı. Bu değişikliklere ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanan duyuru metni aşağıdaki gibidir:

- Başvurularda düzenlenen soru formu sadeleştirilmiştir. Ayrıca tüm başvuruların objektif kriterler üzerinden yapılması amacıyla söz konusu form yeknesaklaştırılarak firmanın durumuna uygun cevapları seçmesi sağlanmıştır. Böylece başvuru sürecinin daha kolay ve hızlı tamamlanmasına imkân sağlanmış olup söz konusu yeni form 3 ay sonra yürürlüğe girecektir.
- Ceza kararlarının değerlendirilmesinde gümrük idaresi tarafından tespit edilmeden önce ihlalin beyan sahibi tarafından tespit edilerek gümrük idaresine bildirilmesine istinaden düzenlenen ceza kararlarının belgenin verilmesinde dikkate alınmaması yönünde düzenleme yapılmıştır.
- Hava yolu şirketlerince yapılan başvurular için, ceza koşullarının değerlendirilmesinde 241/3/d uyarınca düzenlenen ceza kararları hariç tutulmuştur.
- Başvuru sahibinin temsilci sıfatıyla TIR Karnesi işlemlerinden kaynaklı olarak aldığı cezaların yanı sıra, başvuru sahibinin temsilci sıfatıyla TIR

- Karnesi işlemleriyle ilgili olarak yaptığı beyanların da dikkate alınması sağlanmıştır.
- Yıllık faaliyet raporunun, yetkilendirilmiş gümrük müşaviri, gümrük müşaviri veya gümrük müşavir yardımcısı istihdam eden tüzel kişilerce ya da faaliyet alanı itibarıyla gümrük, dış ticaret ve lojistik işlemlerine ilişkin en az üç yıldır danışmanlık hizmeti veren firmalarca düzenlenmesine ilişkin değişiklik yapılmıştır.
 - Yıllık faaliyet raporunda tespit edilen usulsüzlüklere ilişkin cezalar ile aynı dönem için gümrük idaresince yapılacak kontroller neticesinde tespit edilen usulsüzlüklere ilişkin cezalar arasında ciddi farklılık olduğunda sertifikanın üç ay süreyle askıya alınması düzenlenmiştir.
 - Başvurularda aranan ISO 9001 ve 27001 sertifikalarının güncel sürüm olmaları şartı kaldırılarak, 3 yıllık geçerliğini korumaları yeterli görülmüştür.
 - ISO 9001 ve 27001 sertifikaların kapsamları daha net olarak belirlenmiş ve gümrük ve dış ticaret işlemlerinin yürütüldüğü tüm idari bina ve tesisler için alınmış olmasına ilişkin düzenleme yapılmıştır.
 - Başvuru formu ile soru formunun elektronik imzalı olarak ibraz edilmesine ilişkin hüküm konularak, 3 ve 6 aylık geçiş dönemleri düzenlenmiştir.
 - Bölge Müdürlüklerince yapılan ön inceleme ve müfettişlerce yapılan yerinde incelemenin süreleri ile başvuru sahiplerine tanınan düzeltme süreleri uzatılmıştır.
 - Haklarında dava açılmış olan ve YYS incelemesinden geçen başvuru sahipleri adına sertifika düzenlenebilmesi sağlanmış ancak bu sertifika kapsamında yeşil hat, ihracatta yerinde gümrükleme, izinli gönderici gibi önemli kolaylıklardan yararlanmaları engellenmiştir.
 - Götürü teminat ile ithalatta yerinde gümrükleme ve izinli alıcı teminatları birbirinden ayrıştırılarak farklı bölümlere taşınmıştır.
 - Yetkilendirilmiş yükümlülerin izlenmesi kapsamında soru formunun her yıl güncellenmesi yerine üç yılda bir güncellenmesi hususu düzenlenmiştir.
 - Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Tebliği ile düzenlenmiş olan beyana aykırılık durumları iş-tigal alanında olmayan eşya nitelikleri Yönetmeliğe taşınmıştır.
 - 31.12.2019 tarihine kadar sadece ihracat, ithalat, lojistik ile uğraşan firmaların başvurusu kabul edilmesine ilişkin düzenleme yapılmıştır.
 - Bu düzenleme ile ihracat, ithalat ve transit işlemlerinin yetkilendirilmiş yükümlü statüsü sahibi firma tesisinden yapılmasını sağlayan ihracatta yerinde gümrükleme ve izinli gönderici uygulamalarının daha yaygın kullanılabilmesine imkân tanınmıştır. Bu kapsamda;
 - * İthalat ve transit işlemlerinin yetkilendirilmiş yükümlü statüsü sahibi firma tesisinden yapılmasını ilişkin iş akışları sadeleştirilerek daha kolay anlaşılır ve uygulanabilir hale getirilmiştir.
 - * Tüm rejimlerde yerinde gümrükleme uygulamasına olanak sağlanmıştır.
 - * İzinli gönderici yetkisi sahibi taşımacıların ihracatta herkesin ve tüm rejimlerdeki eşyasını taşımalarına imkân sağlanmıştır.
 - İzinli gönderici yetkisi ve ihracatta yerinde gümrükleme izni sahibi kişilerin kendi tesisleri içerisinde istedikleri herhangi bir yerden ihracat ve transit işlemlerini yapabilmelerine olanak sağlanmıştır. Bu sayede firmaların yaşamakta oldukları yer tahsisi sorunları giderilmiştir.
 - Yerinde gümrükleme işlemlerinde gümrük kontrollerine yönelik risk analizleri sonuçlarının bildirilmesine ilişkin bekleme süresi önemli ölçüde kısaltılmıştır.

GÜMRÜK'TE Bunları Biliyor Muydunuz

Hakan UÇAK*

1. Kültür Fonu ve Uzlaşma

İthalatçı şirketler tarafından ödenen kültür fonu ödemelerinin gümrük uzlaşmasına konu edilemeyeceğini biliyor muydunuz?

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 3 üncü maddesi uyarınca, ithalat vergileri ithal anında tahsil edilen vergiler olarak tanımlanmıştır. İthalat vergileri Gümrük Uzlaşma Yönetmeliği ekinde yer almakta olup, Kültür Fonu bu listede yer almaktadır.

Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 07.05.2015 günlü 7726807 sayılı yazısında, Kültür Fonu ödemelerinin uzlaşmaya konu edilemeyeceği belirtilmiştir.

2. Yatırım Teşvik ve İlave Gümrük Vergisi

İlave Gümrük Vergisine tabi eşyaların yatırım teşvik belgesi kapsamında ithal edilmesi durumunda bu verginin ödenmeyeceğini biliyor muydunuz?

Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 05.10.2017 günlü 28447926 sayılı yazısında, yatırım teşvik belgesi kapsamında ithal edilen eşyaların ilave gümrük vergisine tabi olması durumunda, bu verginin gümrük vergisi gibi değerlendirileceği ve tahsil edilmeyeceği belirtilmiştir.

3. Gümrükçe Onaylanmış Bir İşlem veya Kullanım

Özet beyan kapsamındaki eşyanın, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanımının süre ile sınırlandırıldığını biliyor muydunuz?

Gümrük Kanunu'nun 46 ıncı maddesi uyarınca özet beyan kapsamındaki eşyanın,

- Denizyolu ile gelen eşya için, özet beyan verildiği tarihten itibaren kırk beş gün,
- Diğer bir yolla gelen eşya için, özet beyanın verildiği tarihten itibaren yirmi gün,

İçinde tamamlanması gerekmektedir.

4. Ticaret Politikası Önlemleri

Tarife dışı engellerin ticaret politikası önlemi olarak değerlendirildiğini biliyor muydunuz?

Gümrük Yönetmeliği'nin tanımlar kısmında ticaret politikası önlemleri aşağıdaki uygulamalar olarak belirlenmiştir.

- Gözetim,
- Korunma önlemleri,
- Miktar kısıtlamaları
- İthalat veya ihracat yasaklamaları

5. Doğrudan Temsil

Dış ticaret yapan şirketlerin, gümrük idarelerine kendi adlarına beyan yapabileceklerini biliyor muydunuz?

Gümrük Kanunu'nun 225 inci maddesi uyarınca, dış ticaret yapan şirketler gümrük müşavirlik hizmeti alabilecekleri gibi, kendi personelleri aracılığıyla da beyanda bulunabilecekleri belirtilmiştir.

6. Veri Yada Komut Cihazlarının Gümrük Kıymeti

Bilgisayarlarda kullanılmak üzere ithal edilen veri ya da komutlar yüklü bilgi taşıyıcılarının gümrük kıymetinin belirlenmesinde, sadece taşıyıcı ortamın kendisinin kıymetinin beyan edileceğini biliyor muydunuz?

Gümrük Yönetmeliği'nin 54 üncü maddesi uyarınca, bilgisayarlarda kullanılmak üzere ithal edilen veri ya da komutlar yüklü bilgi taşıyıcılarının kıymeti gümrük kıymeti olarak beyan edilebilir. Taşıyıcı ortamın maliyet veya kıymetinden ayırt edilebilmesi koşuluyla, gümrük kıymeti, veri veya komutların maliyet veya kıymetini içermez.